

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๔๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

**ความเชื่อและศรัทธา
(พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)**

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว
ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ความเชื่อเหล่านี้มาจากไหน

ความเชื่อเรื่องผี

มีอยู่ดั้งเดิมในสังคมไทย

ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

มาจากอินเดีย

ศาสนาพุทธ

มาจากอินเดีย

ศาสนาคริสต์

มาจากตะวันออกกลาง

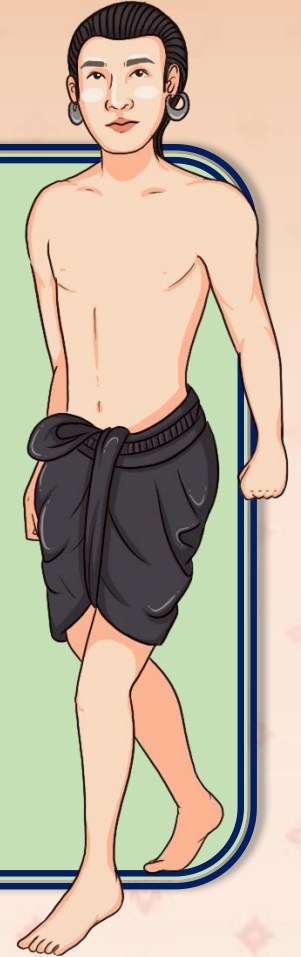
ศาสนาอิสลาม

มาจากตะวันออกกลาง

คำถามชวนคิด ??

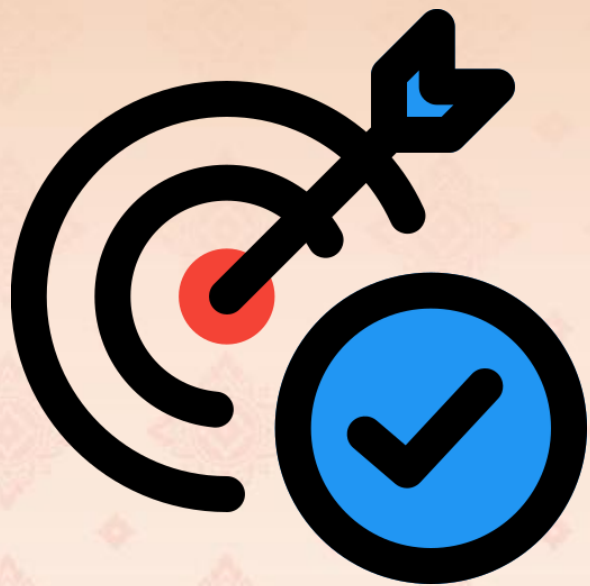
นักเรียนทราบหรือไม่ว่าศาสนา
เหล่านี้เข้ามาในไทยตั้งแต่เมื่อใด

ความเชื่อและศรัทธา (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

จุดประสงค์การเรียนรู้

เราจะเรียนเรื่อง : ความเชื่อและศรัทธา
(พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

เพื่อ : อธิบายลักษณะความเชื่อและ
ศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้ และ
เห็นความสำคัญในความเชื่อและ
ศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน

ศาสนา คืออะไร

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

“...เบื้องหัวนอน (ทิศใต้)
เมืองสุโขทัยนี้ มีกู่ฎี พินหาร ปู่ครูอยู่
มีสรีดภงส์ (ท่านบ) มีป่าพริ้ว
ป่าลาบ มีป่าม่วง ป่าขาม มีน้ำโคก...

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

... มีพระขพุง (เป็นชื่อภูเขา)

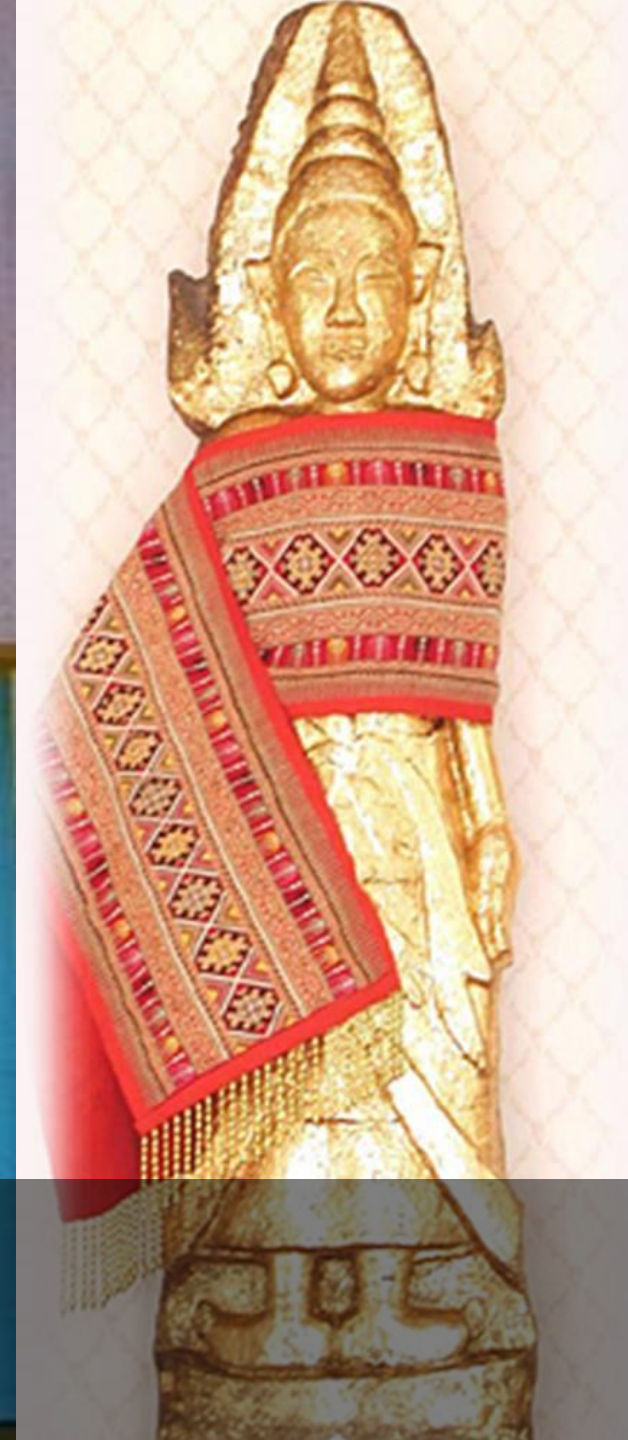
ผี เทพดา ในเขาอันนั้น

เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้

ขุนผู้ใดถือเมืองสุโขทัยนี้แล้ว ไหว้ดีพลีถูก เมืองนี้

เที่ยง เมืองนี้ดี ผีไหว้บ่ถูก พลีบ่ถูก

ผี ในเขาอัน (นั้น) บ่คุ้ม บ่เกรง เมืองนี้หาย...”

พระขพุ่งผี คืออะไร

ที่มาของภาพ : <https://m.mgonline.com>

ตุ๊กตาเลี่ยมบาล คืออะไร

ที่มาของภาพ : <https://m.mgonline.com>

เทวาลัยเกษตรพิมาน

ที่มาของภาพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

เทวนารี

ศาลตาผาแดง

ที่มาของภาพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

วัดศรีสวาย

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “วัดศรีสวาย”

เผยแพร่โดย : จดหมายเหตุนครศรี (Jod Mai Hed Krungsri)

เผยแพร่วันที่ ๒๑ เม.ย. ๒๕๖๔

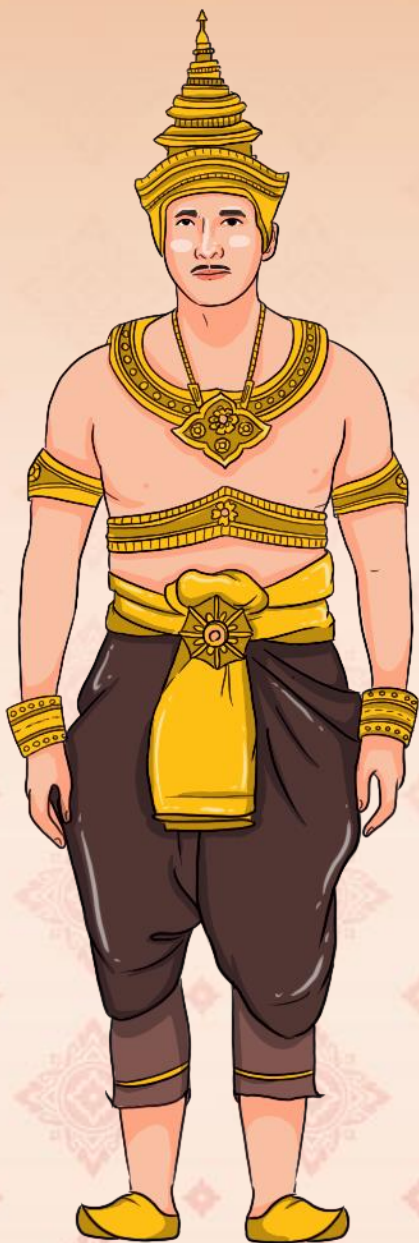

คำถามชวนคิด ??

ก่อนศาสนาพุทธจะเข้ามา
วัดศรีสวายถือว่าเป็นศาสนสถาน
ของศาสนาใดมาก่อน

พระราชกรณียกิจ
มีต่อศาสนาพุทธของ

พ่อขุนรามคำแหง

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

“... ๑๒๑๔ ศก ปีมะโรง
พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองศรีสัชนาลัย
สุโขทัยนี้ ปลุกไม้ตาลนี้ ได้ลืบสี่เข้า
จึงให้ช่างฟันขดานหินตั้งหว่างกลาง
ไม้ตาลนี้ วันเดือนดับ (วันสิ้นเดือน)...

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

“... เดือนโถกแปดวัน (ขึ้นแปดค่ำ)

วันเดือนเต็ม (วันเพ็ญ)

เดือนข้างแปดวัน (แรมแปดค่ำ)

ฝูงปู่ครู เถร มหาเถร ขึ้นนั่งเหนือขดานหินสูตรธรรม

แก่อุบาสก ฝูงท่วยจำศีล ผิใช้วันสูตรธรรม

พ่อขุนรามคำแหง เจ้าเมืองศรีสัชชนาลัยสุโขทัย ...

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

“... ขึ้นนั่งเหนือขดานหิน

ให้ฝูงท่วยลูกเจ้าลูกขุน ฝูงท่วยถือบ้าน
ถือเมืองคั่น (ครั้น) วันเดือนดับเดือนเต็ม
ท่านแต่งช้างเผือกกระพัด (สายเชือกที่ผูก
กูบหรือสับประคับ คล้องไว้กับโคนหางช้าง)
ลยาง (สายเชือกที่ผูกกูบหรือสับประคับ
รัดกับตัวช้าง) ...

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

“... เที้ยรย่อมหองงา... (ซ้าย) ขวา
ชื่อจุจากรี (เป็นชื่อข้าง)
พ่อขุนรามคำแหง ขึ้นขึ้นไปนบพระ (เถิง)
อรัญญิกแล้วเข้ามา จารึกอันนี้
มีในเมืองชเลียง สถาบกไว้
ด้วยพระศรีรัตนธาตุ

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

จารึกอันหนึ่ง มีในถ้ำชื่อถ้ำพระราม
(ถ้ำพระราม)

อยู่ฝั่งน้ำลำพาย จารึกอันหนึ่ง มีในถ้ำรัตนธาร
(ถ้ำรัตนธาร) ในกลวง (ในบริเวณ)

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

ปাতาลนี้มีศาลาสองอัน อันหนึ่งชื่อ
ศาลาพระมาส อันหนึ่งชื่อพุทธศาลาขดานหินนี้
ชื่อมนังศิลาบาตร
สถาบกไว้นี้ จึงทั้งหลายเห็น

“พระแท่นมนังคศิลาบาตร” จัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

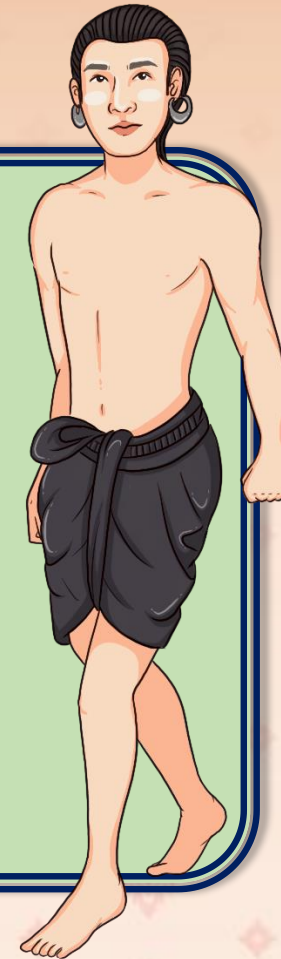
คณะสงฆ์ลังกาวงศ์ จากนครศรีธรรมราช ถึง สุโขทัย

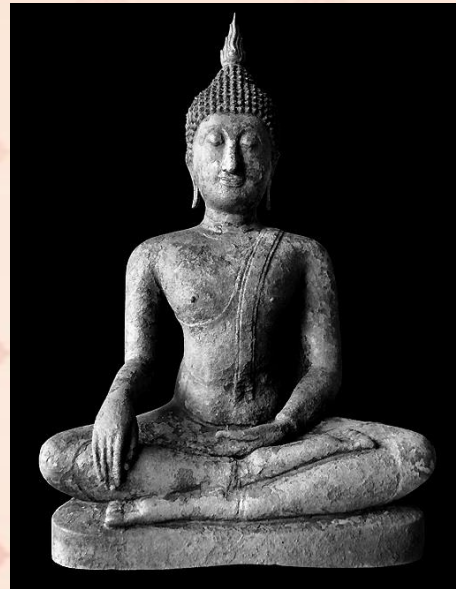
คำถามชวนคิด

การเข้ามาของศาสนาพุทธ

ส่งผลต่องานศิลปกรรมอย่างไร

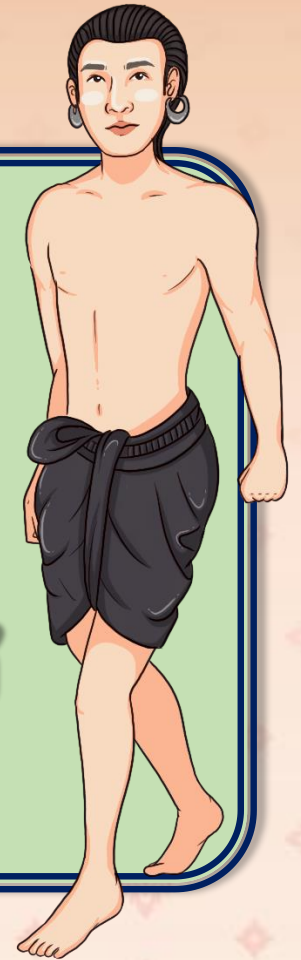

คำถามชวนคิด ??

สังคมสุโขทัยอยู่กันอย่างไรร

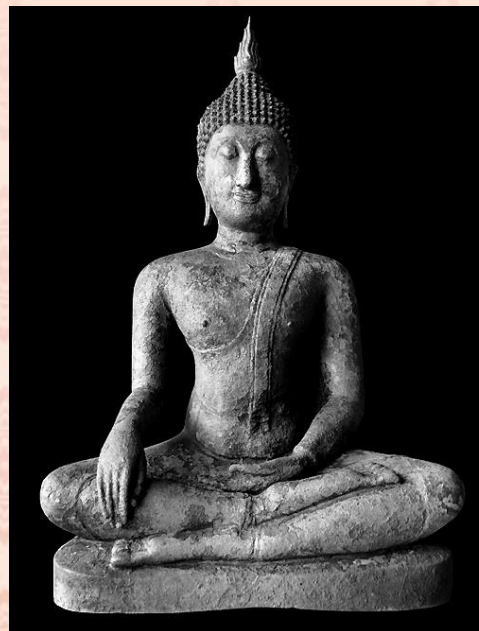
ภายหลังการเข้ามาของศาสนาพุทธ

ปลั่งคน

อำนาจผี

บารมีพระ

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint

เรื่อง : ความเชื่อและศรัทธา
(พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

ใบงานที่ ๔

เรื่อง : ความเชื่อและศรัทธา

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint
เรื่อง : ความเชื่อและศรัทธา
(พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๔
เรื่อง : ความเชื่อและศรัทธา

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา
และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธา (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาของอาณาจักร
สุโขทัยแล้วแยกประเภทลงในตารางที่กำหนดให้

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขมงูผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตูกตาเสียกบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช
ความเชื่อเรื่องผี	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	ศาสนาพุทธ
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ใบงานที่ ๔

ความเชื่อและศรัทธา

ตอนที่ ๑

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธา

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

พระขพุงผี

ผีบรรพบุรุษ

รับมาจากเขมร

เจ้าป่าเจ้าเขา

ตุ๊กตาเสียดบาล

ผีบ้านผีเรือน

ศาลตาผาแดง

รับมาจาก
นครศรีธรรมราช

ความเชื่อเรื่องผี

พระขพุงผี

ผีบรรพบุรุษ

เจ้าป่าเจ้าเขา

ผีบ้านผีเรือน

ตุ๊กตาเสียดบาล

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธา

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

รับมาจากเขมร

ศาลตามาแดง

รับจากนครศรีธรรมราช

ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน

รับมาจากเขมร

ศาลตามาแดง

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธา

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

รับมาจากนครศรีธรรมราช

ศาสนาพุทธ

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

รับมาจากนครศรีธรรมราช

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธา

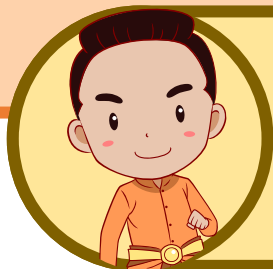
ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R (Reflexion) ลักษณะความเชื่อและ ศาสนาของไทยในปัจจุบัน เป็นอย่างไร	C (Connect) นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรม ทางความเชื่ออะไรบ้าง ที่สอดคล้องกับสมัยสุโขทัย	A (Applied) เมื่อนักเรียนมีเรื่องทุกข์ใจที่แก้ไข ไม่ได้ ต่อไปนักเรียนจะ....
• ผี • พราหมณ์ • พุทธ	ผสมผสานทั้งความเชื่อผี พราหมณ์ และพุทธ แต่ก็มี การนับถือศาสนาสากลด้วย เช่น คริสต์ อิสลาม	• ทำบุญ • สวดมนต์ • สร้าง เช่า หรือไหว้พระพุทธรูป • การบวงสรวงเทพ • สะเดาะเคราะห์ • ทอดกฐิน • การเซ่นผี • การบนบาน

สรุปบทเรียน

ความเชื่อและศรัทธา
(พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

สรุปบทเรียน

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงความเชื่อของชาวสุโขทัยในระยะเริ่มแรก คือ จารึกหลักที่ ๑ พบว่ามีความเชื่อเรื่อง “ผี” เป็นความเชื่อดั้งเดิมก่อนการรับศาสนาอื่น ๆ เข้ามา โดยเฉพาะพระขพุงผีและผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีความเชื่อว่าผีเหล่านี้ให้คุณให้โทษแก่คนทั้งเมืองก็ได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้มีการนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งได้รับวัฒนธรรมจากเขมรโบราณ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ที่ศาลตามหาแดง เทวาลัยมหาเกษตรพิमान เป็นต้น ศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชาวสุโขทัยต่อมา คือ ศาสนาพุทธ นับถือทั้งสามความเชื่อผสมผสานกัน นักวิชาการเรียกว่า “พลังคน - อำนาจผี - บารมีพระ”

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

“ความเมตตานำไปสู่ความสุข”